

حضرت امام رحمۃ علیّه با همتی بسیار بلند فقه را به سطح جامعه آورد

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با تأکید بر اینکه فقه ما، باید طرح نظم مدیریتی جامعه را ارائه بدهد، اظهار کرد: فقه خرد ما و فقه‌های فردی ما، مقدمه آن عدالت‌الاجتماع در کلائی است که قرآن، اسلام و انبیا آمدند تا یک جامعه عدل الهی را بر روی زمین برقرار کنند. به گزارش خبرگزاری حوزه،

آیت‌الله محسن اراکی، در بازدید از مجتمع عالی تربیت مجتهد مدیر محمدیه، ضمن تقدیر از این طرح و ضروری دانستن آن برای دوران کنونی، اظهار کرد: همت بسیار بلند حضرت امام رحمۃ علیّه را در سطح جامعه آورد و جایگاه درست را برای فقه فراهم کرد. فقه خرد و فقه‌های فردی ما، مقدمه آن عدالت‌الاجتماع کلائی است که قرآن، اسلام و انبیا آمدند تا یک جامعه عدل الهی را بر روی زمین برقرار کنند.

● **ما برای عدالت‌الاجتماع احتیاج به یک نظام داریم**

این استاد حوزه علمیه قم در ادامه، با اشاره به ضرورت طرح و برنامه توسط فقه برای برپایی جامعه عدل الهی، افزود: ما برای عدالت‌الاجتماع یا عدالت‌المجتمع، احتیاج به یک نظام داریم و این نظام را فقها ارائه می‌دهند؛ استنباط این نظام هم، بر عهده فقیه مجتهد کارآشناس‌ت، یعنی باید جامعه را بشناسد؛ روابط و سازمان‌های اجتماعی را بشناسد و کلان جامعه را بشناسد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، اساس شکل‌گیری جامعه را وجود رهبری واحد دانست و عنوان کرد: از آیات و روایات هم همین مطلب استنباط می‌شود. هویت اجتماعی را امام به جامعه می‌دهد؛ این هویت هم، نشأت‌گرفته از عمل به فرمان امام است. وقتی مجموعه‌ای تحت نظم مدیریتی امام واحد قرار بگیرد، به‌تدریج تحت یک هویت واحدی قرار می‌گیرند و این هویت واحد، هویت تابع امام است.

● **فقه ما باید طرح نظم مدیریتی جامعه را ارائه بدهد**

عضو خبرگان رهبری در ادامه افزود: فقهی را که باید امروز تولید کنیم، نیاز ضروری همیشه بوده است؛ اما چون امروز بحمدالله این زمینه و امکان فراهم شده و جامعه در اختیار فقه قرار گرفته؛ لذاست که فقه ما باید طرح نظم مدیریتی جامعه را ارائه بدهد.

آیت‌الله اراکی محقق شدن چنین طرحی را مشروط بر فعالیت تخصصی در دو حیطه استنباط فقهی و مسأله‌شناسی دانسته و اظهار کرد: باید بدانیم، روابط اقتصادی اجتماعی به چه معناست. روابط اقتصادی یک مجموعه واحد است؛ جماله و مضاربه و شرکت و بیع و مابقی عناوین فقهی، باید جایگاه‌شان در این نظم کلان اقتصاد معلوم بشود و الاّ این به جامعه نظم نمی‌دهد و نظام درست نمی‌کند.

● **فقه مدیریت جامعه، همان فقه مدیریت کلان جامعه‌است**

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام افزود: وقتی اداره جامعه به دست حکومت‌هاست، فردی که در این جامعه زندگی می‌کند، مجبور می‌شود، در گردانه‌ای که حکومت برای او تعیین کرده است، بچرخد. پس وقتی می‌گوییم، فقه اداره جامعه یا فقه مدیریت جامعه، منظور فقه مدیریت کلان جامعه است.

وی با برشمردن خمس و زکات و مسائل این‌چنینی اسلامی، به‌عنوان برترین منابع تأمین هزینه‌های مدیریت جامعه، بیان کرد: من از همه عزیزان خواهش می‌کنم که در طرح مسائل فقهی شرم نکنید و خجالت نکشید؛ فقه خودمان را کم نشماریم؛ ما اصلا نیازی به نظام مالیاتی غرب نداریم؛ لذاست می‌فرماید: «واعلموا أنّما غنمتم من شیء فانّ الله خمسہ» آیا خدا نیاز به خمس من و شما دارد؟ پس لله یعنی چه کسی؟

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس خبرگان رهبری افزود: یکی از مباحث زیرساختی که باید قبل از فقه مدیریت به آن برسیم، این است که خدا چه مفهومی دارد. مفهومی که گاهی ارائه می‌شود، مفهوم تحریف‌شده مسیحیت است که با منشأ نفوذ یهود در آن شکل گرفت؛ خدائی است که این جهان را آفرید و رها کرد. خلق خدا، خلق استمراری‌است، خلق گذشته زمانی نیست و خدا، خدای حاکم و ملک است. بنابراین ما اگر بخواهیم، جامعه را اداره کنیم، باید به‌گونه‌ای باشد که فرمانروایی خدا شکل بگیرد.

● **حکومت هزینه خودش را از مردم نمی‌گیرد**

آیت‌الله اراکی، با اشاره به خمس و زکات به عنوان منابع مالی نظام مالیاتی اسلام، تصریح کرد: حکومت هزینه خودش را از مردم نمی‌گیرد؛ فرق بین خمس و زکات این است. آیه خمس اشاره به این است که اساساً مردم از ابتدا بر چهار پنجم آنچه که به‌دست می‌آورند، اجازه تملک دارند و آن یک پنجم، از اول در ملک کسی وارد نمی‌شود؛ مال خداست و به دست حاکم می‌رسد. لذا خمس، برخلاف زکات که زکات منبع تأمین نیازهای خود مردم است و حاکم جز در شرایط ضرورت تأمین منابع حق بهره‌برداری از آن را ندارد، اموال‌الناس نیست. نظام مالی ما به این حد دقیق است؛ آن وقت آن آقا می‌گوید ما نظام اقتصادی نداریم!

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه در پایان ضمن تقدیر از فعالیت‌های مجتمع عالی تربیت مجتهد مدیر محمدیه اظهار کرد: اجتهاد باید فقه روابط اجتماعی را استنباط کند، نه فقه رفتارهای خرد اجتماعی؛ لذا مجتهدی که می‌خواهد، مجتهد مدیر شود، باید همین فقه جواهری و مکاسبی و همین فقه تحریرالوسیله‌ای را به‌خوبی مسلط باشد؛ وگرنه نمی‌تواند استنباط فقه کلان را انجام دهد و اگر هم انجام بدهد، یک فقه سلیقه‌ای خارج از موازین خواهد شد.

اشتراک افق حوزه

۰۵۳۶-۳۲۹۰۰۰۳۲۵

۰۹۱۹۶۹۱۲۴۵۰

این مرجع تقلید گفتند: مسئولان با پیروی از سیره امام و اصل دانستن مردم و خدمت به آحاد ملت، در حفظ این نظام که از اوجب واجبات است تلاش کنند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، در پیام حضرت آیت‌الله نوری همدانی به مناسبت فرارسیدن سی و چهارمین سالگرد ارتحال بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران؛ امام راحل رحمۃ علیّه و

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

حفظ اندیشه‌های امام خمینی رحمۃ علیّه بر عهده مسئولان نظام است

قیام خونین ۱۵ خرداد آمده است:

نظام اسلامی ایران به رهبری یک شخصیت کم‌نظیر و فقیه بزرگوار که غم همه محرومان جهان را در دل داشت و غیر رضایت حضرت حق، به چیزی دیگر نمی‌اندیشید به ثمر رسید و در این راه، حصر و حبس و تبعید را تحمل نمود و با پشتیبانی ملت بزرگ ایران که با دادن شهدای فراوانی این هدف را تقویت نمودند، نظام اسلامی را برپا کرد. بر این اساس باید تلاش نمود افکار بلند امام عزیز ما همیشه ماندگار باشد و دستخوش تحریف نگردد.

در این مسیر همگان مسئولیت دارند، حوزه علمیه وظیفه دارد افکار فقهی و اصولی و تفسیری آن فقیه ممتاز عصر ما را دنبال نماید و طلاب جوان را با افکار امام آشنا سازد. جامعه دانشگاهی و نخنگان ما نیز با بهرمندی و مطالعه وصیت‌نامه سیاسی و الهی امام و صحیفه نور بدانند بنیانگذار این انقلاب دارای چه اندیشه بلندی بوده است.

آیت‌الله‌العظمی بشیر نجفی در پیامی به بزرگداشت سالگرد ارتحال امام خمینی رحمۃ علیّه در نجف‌اشرف

امام خمینی رحمۃ علیّه عزت را به دنیای اسلام بازگرداند

همایش بزرگداشت سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی رحمۃ علیّه از سوی مؤسسات حوزوی و دینی نجف اشرف و نماینده مقام معظم رهبری در عراق و همچنین نمایندگی‌های سیاسی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در این کشور، با پیام حضرت آیت‌الله بشیر نجفی و سخنرانی آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور و با حضور علما و فضلاء حوزه‌های علمیه نجف اشرف و قم مقدسه، مسئولان سیاسی دو کشور، اساتید، طلاب، دانشجویان و نخنگان عراقی، ۱۳‌خرداد در دانشگاه کوفه برگزار شد.

به گزارش سرویس بین‌الملل خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله بشیر نجفی از مراجع تقلید عراق در پیامی به این مراسم بزرگداشت، تأکید کردند: امام خمینی رحمۃ علیّه در اوج درجات فقهی، اصولی، تفسیری و علمی عزت را به دنیای اسلام بازگرداند.

در این پیام که توسط حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ علی نجفی فرزند ایشان قرائت شد، حضرت آیت‌الله بشیر نجفی خاطرنشان کردند: علمای اسلام در دوران غیبت علاوه بر تبیین معارف اسلام، در مواجهه سیاسی، رهبری مردم را برعهده گرفتند و در برابر دشمنان، عزت مسلمانان را تأمین کردند و در سده اخیر امام خمینی رحمۃ علیّه در اوج درجات فقهی، اصولی، تفسیری و علمی عزت را به دنیای اسلام بازگرداند و معارف اسلام و اهل بیت علیهم‌السلام را احیا کرد.

● **گفتنمان امام رحمۃ علیّه گفتنمان تجدیدتمدن اسلامی بود**

آیت‌الله اعرافی نیز در مراسم سالگرد ارتحال امام خمینی رحمۃ علیّه در نجف اشرف، ضمن ابراز امیدواری نسبت به تقویت روابط کشورهای اسلامی و حرکت به سمت

تحجری داشت و نه رویکردی غرب‌زده، بلکه قائل بود دنیای اسلام می‌تواند با رویکر بر عناصر ثابت و انعطاف در عناصر متغیر، در همه اعصار، قوانین الهی را محقق نماید.

وی افزود: امروز هم در دنیای اسلام محتاج این گفتنمان هستیم. امروز هم محتاج وحدت اسلامی هستیم؛ البته نه به معنای از دست دادن ارکان مذهبی ما نیازمند بازگشت به اسلام ناب و گفتنمان امام خمینی رحمۃ علیّه هستیم.

● **امام خمینی رحمۃ علیّه آرزوی انبیا را محقق ساخت**

آیت‌الله سید مجتبی حسینی، نماینده مقام معظم رهبری در نجف اشرف هم در این مراسم گفت: اولین هدف از بزرگداشت حضرت امام، شکر نعمت وجود امام خمینی رحمۃ علیّه است که به برکت این نعمت، توانستیم مجدد به دین برگردیم. همان‌گونه که شهید صدر رحمۃ علیّه گفت امام خمینی رحمۃ علیّه آرزوی انبیا را محقق ساخت. وی ادامه داد: دومین هدف این است که با اینگونه مراسم‌ها، به‌یاد آوریم که کجا بودیم و الاّ کجا هستیم؟ در دنیای اسلام متفرق بودیم و دین را نمی‌شناختیم و عزت نداشتیم. سومین هدف آن است که امام خمینی رحمۃ علیّه الگویی را برای ما ایجاد کردند و حجت را برای شخصیت‌های سیاسی، دینی، حوزوی و نخنگان تمام کردند و نشان دادند که می‌توان کاملاً با مردم مرتبط بود.

آیت‌الله کعبی

هر کس تفسیر مکتب امام را از غیر خط ولایت بگیرد دچار آسیب و انحطاط است

اصالت‌های حوزه تأکید داشت و در کنار آن، نوگرایی را در نظر داشت؛ اما نوگرایی مجتهدانه؛ نه نوگرایی خارج از ولایت و اجتهاد و فقه.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم افزود: عنصر ششم پایه‌های فکری امام، تأکید بر عنصر عدالت و اجرای آن است؛ عدالت هم در نظر و هم در عمل. امام عدالت را فلسفه فقه و فلسفه احکام می‌دانست. هم در حوزه فردی و هم در حوزه اجتماعی و سیاسی. وی بیان کرد: بعد هفتم در خط امام، بحث فرهنگ تکلیف و قیام به تکلیف است. این جمله امام است که ما مأمور به تکلیف هستیم؛ نه مأمور به نتیجه. امام می‌گوید: ما اگر وظیفه خود را انجام بدهیم، خدا کمک می‌کند. این البته به این معنا نیست که ما به نتیجه بی‌توجه باشیم، آینده‌نگر نکنیم.

این استاد حوزه علمیه قم عنصر هشتم در خط امام و پایه‌های فکری خط امام را فرهنگ عاشورایی دانست و گفت: نگاه امام رحمۃ علیّه به عاشورا و امام حسین علیهم‌السلام، نگاه تاریخی و متعلق به سال ۶۱هجری نیست؛ بلکه عاشورا را برای قیام ۱۵ خرداد و حرکت ملت ایران، هم در دوران مبارزه، هم در دوران حکومت و هم در دوران دفاع مقدس می‌دانست.

آیت‌الله کعبی افزود: عنصر نهم، نگاه جامع علیه

آیت‌الله خاتمی

امام در بحرانی‌ترین شرایط هم از امید صحبت می‌کرد

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: هیچ کسی نمی‌گوید انتقاد نکنید؛ اما اینکه برخی می‌گویند: ما با ولایتیم؛ اما نه با دولتیم و نه با مجلس. این منطق و ادبیات درستی نیست.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سیداحمد خاتمی در مراسم سالروز ارتحال امام در مسجد انقلاب بجنورد در جمع مردم و مسئولان خراسان شمالی اظهار کرد: مجلس ارتحال امام، مجلس گروهی، حزبی و بانندی نیست. این مجلس مردم است و همه در آن حضور دارند و در واقع این مجلس نماد یک ملت است.

عضو خبرگان رهبری با اشاره به چهارویژگی امام راحل رحمۃ علیّه بیان کرد: امام خمینی رحمۃ علیّه در طول دوران سخت مبارزه به‌رغم بمباران تخریب، یک روز هم مأیوس نشد و یک روز هم سخن مأیوس‌کننده نزد و در بحرانی‌ترین شرایط، امام راحل رحمۃ علیّه از امید صحبت می‌کرد. مقام معظم رهبری نیز، در حوادث سخت همچون فتنه سال ۸۸، اغتشاشات سال گذشته و... خم به ابرو نیاورد و مأیوس نشد.

آیت‌الله خاتمی به ویژگی دوم امام اشاره کرد و گفت: امام راحل خسته نشد و خستگی را خسته کرد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه ادامه داد: دشمن دوست دارد، مردم را خسته نشان دهد؛ درحالی‌که ملت ما خسته نیستند و به‌فضل خداوند، دشمنان را خسته خواهیم کرد.

وی با بیان اینکه ایستادگی بر مواضع حق، سومین ویژگی امام راحل رحمۃ علیّه بود، گفت: در روز ارتحال امام باید مقاومت را از ایشان بیاموزیم.

عضو خبرگان رهبری تصریح کرد: از ولایت و اهل حق جدا نشود؛ چراکه راه، با ولایت بودن و همراه با ولایت بودن است و آن ویژگی امام خمینی رحمۃ علیّه است که بر خط مستقیم حق تا پایان پافشاری کرد. وی با اشاره به ویژگی چهارم امام خمینی رحمۃ علیّه، دفاع تمام قد از سه ویژگی امامین انقلاب عنوان و خاطرنشان کرد: هیچ‌کسی نمی‌گوید، انتقاد نکنید؛ اما اینکه برخی می‌گویند: ما با ولایتیم؛ اما نه با دولتیم و نه با مجلس، منطق و ادبیات درستی نیست. امام جمعه موقت تهران در پایان متذکر شد: خط امام راحل رحمۃ علیّه و مقام معظم رهبری آن است که آن‌هایی که در میدان کار هستند، آن‌ها را تأیید و حمایت کنیم.

متحجران، منفعلان و غرب‌گرایان در سبک زندگی اجتماعی و دینی بود. ابتدای انقلاب خیلی‌ها مخالفت می‌کردند که زنان در صحنه حاضر شوند. می‌گفتند: این خلاف حکمت و عفت زن است. امام می‌فرمود: زنان در انقلاب کار زینبی کردند و الاّ این کار زینبی باید تداوم پیدا کند و تأکید می‌کردند که حوزه و دانشگاه زنان شکل بگیرد. اشتغال زنان مورد توجه‌شان بود. حضور زن در عرصه سیاسی. اجتماعی مورد توجه امام بود؛ اما با حفظ حجاب و عفاف.

وی محور دهم پایه فکری خط امام را بحث وحدت مسلمین برشمرد و گفت. این وحدت مسلمین و بازسازی امت اسلامی واقعاً یک محور پایه‌ای در فرهنگ امام است. از امامی که کشف‌الأسرار نوشته بود، بعد از انقلاب هیچ‌کس نتوانست، یک کلمه بر خلاف نظام وحدت مسلمین بشنود و اینکه امت را مخاطب قرار بدهد؛ چون اگر امت را نتوانیم همراه کنیم، کار پیش نمی‌رود.

عضو خبرگان رهبری افزود: محور یازدهم، نگاه به غیب و جمع بین آرمان‌گرایی و واقع‌گرایی بود. امام ضمن توجه به واقعیت‌ها، به امدادهای الهی هم توجه داشت و این امداد الهی هم نازل می‌شد.

آیت‌الله کعبی محور دوازدهم را جایگاه مردم و مردم‌داری امام دانست و تصریح کرد: مردم‌داری امام تشریفاتی و تعارفی نبود. مردم را باور داشت. دنبال رشد مردم بود. دنبال حضور مردم در صحنه بود. به مردم اعتماد داشت. قبل از انقلاب که کسی باور نمی‌کرد، این مردم پای اسلام بایستند، امام معتقد بود که مردم پای اسلام می‌ایستند. واقعاً مصداق این آیه شریفه «لقد جاءکم رسول من أنفسکم عزیز علیہ ما عنتم حریص علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم»، دلسوز مردم بود. می‌گفت به من خادم بگویید، بهتر است تا رهبر بگویید.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در پایان گفت: این دوازده عنصر و عنصر پایه‌ای مکتب و خط امام را در اندیشه تابناک و در روش و سیره رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله امام‌خانه‌ای، به‌نحو کامل می‌بینیم و رهبری، در واقع مفسر مکتب امام رحمۃ علیّه است. هر کسی که تفسیر مکتب امام را از غیر خط ولایت بگیرد، دچار آسیب و انحطاط است.